

اقتصاد فردا

جامعه فردا

روزنامه صبح ایران

پنجمشنبه ۷ دی ۱۳۹۶

سال اول، شماره ۴۸
economic@Jameefarda.com

J A M E - E - F A R D A N E W S P A P E R

خبر

کاهش سفرهای خارجی به ایران

«همین حالا هم ایران جزو گران ترین مقاصد سفر در دنیااست؛ گردشگران خارجی با نصف قیمت تورهای ایران به کشورهای دیگر می‌روند؛ پس چرا سفر به ایران بازم باید گران تر شود؟»

حرم‌ت‌الله فیعیعی با تاکید بر مخالفت این تشکل صنفی با افزایش قیمت‌ها در بخش عوارض و بنزین که صنعت گردشگری را تحت تاثیر قرار می دهد، به ایستنا، اظهار کرد: مگر می‌شود خدمت یا کالایی گران شود و در پی آن، تورم در جامعه ایجاد نشود؟ این گرانی چرا قرار است اتفاق بیفتد؟ مگر حقوق مردم سال آینده جقدر افزایش می‌یابد؟ کارمندان بخش خصوصی با این همه هزینه بسر بار و مالیات و افزایش قیمت، مگر می‌توانند افزایش حقوق داشته باشند؟

او با انتقاد به رویه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در برابر سیاست افزایش نرخ عوارض خروج، افزود: مسئولان این سازمان در نخستین واکنش نسبت به افزایش نرخ عوارض، مخالفت خود را بیان نکردند و موضوع را طوری مطرح کردند که گویی پیشنهاده از ناحیه آنها بوده، اما وقتی صنایع خدماتی و توریسمی برای بخش گردشگری گرفته‌شود، اما متولی دولتی در جریان نباشد؟! حرف ۵۰۰ تومان گران‌تر شدن بنزین نیست. این اتفاق در نهایت کرایه راه‌راننده‌ها، خوراک، غذا و خدمات را گران می‌کند.
با این کار، سفر ایرانی‌ها و خارجی‌ها در کشور کمتر خواهد شد.

رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ادامه داد: حالا هم موضوع افزایش نرخ سوخت و بنزین در سال آینده مطرح شده است، تصمیم گبران باید در نظر بگیرند که فقط صبح ۵۰۰ تومان نیست، وقتی آنها برای توجیه سیاست افزایش نرخ عوارض، کمک به زیرساخت، کاهش آمار خروج مسافران و رونق گردشگری داخلی را مطرح می‌کنند، چرا در سوی دیگر تصمیم می‌گیرند بنزین و سوخت را گران کنند؟

وی اضافه کرد: این سیاست حتما سفرهای داخلی را تحت تاثیر قرار می‌دهد، چون نرخ کرایه راننده‌ها، غذا و سایر خدمات نیز متاثر از آن خواهد شد و تورم بیشتر می‌شود. رفیعی گفت: مسئولان ادله می‌آورند قیمت سوخت در ایران نصف نرخ جهانی است، اما آیا قیمت سایر کالاها و خدمات در کشور همکف با نرخ جهانی است. در کدام کشور کرایه راننده‌ها، غذا و سایر خدمات نیز متاثر از آن خواهد شد و تورم بیشتر می‌شود.
سفری گفت: مسئولان ادله می‌آورند قیمت سوخت در ایران نصف نرخ جهانی است، اما آیا قیمت سایر کالاها و خدمات در کشور همکف با نرخ جهانی است. در کدام کشور قیمت سوخت این قدر متغیر است فقط کافی است در یک دوره ۱۰ ساله به کشور دیگری سفر کرده باشید تا متوجه فرآیند افزایش قیمت‌ها شده باشید که اتفاقا به اندازه ایران چشم‌انداشت‌اند.
چرا مردم ما باید هرسال منتظر تورم سال بعد باشند؟ سوال مهم‌تر این است که آیا سیاست‌هایی که در بودجه برای افزایش نرخ عوارض، سوخت، حامل‌های انرژی، مالیات و دلار اتخاذ شده، به معنی مهار تورم اقتصادی است؟!

او در ادامه تاکید کرد: به استناد چند دهه تجربه در صنعت گردشگری، اطمینان می‌دهم با این تصمیم‌ها تنها گردشگری ورودی رشد نمی‌کند که دچار ریزش خواهد شد، رویه‌ای که از دو سال پیش شروع شده و همچنان ادامه دارد.

وی افزود: سفر به ایران گران‌تر خواهد شد، درحالی‌که همین حالا هم جزو گران ترین مقاصد سفر در دنیا شناخته شده‌ایم. گردشگران خارجی با نصف قیمت تورهای ایران می‌توانند به کشور دیگری سفری به‌مراتب با کیفیت‌تر داشته‌باشند. همین حالا اگر یک گردشگر بخواد با تور به ایران سفر کند، اگر کف خدمات را هم برای او در نظر بگیریم، دستکم ۵ میلیون تومان باید هزینه کند، در حالی‌که با نصف این قیمت می‌تواند به کشور دیگری برود و خدمات بهتری دریافت کند.

این فعال گردشگری در ادامه اظهار کرد: چرا با توجیه رونق گردشگری داخلی، عوارض خروج را گران می‌کنند، اما از طرف دیگر خبر از گران شدن بنزین می‌دهند! وقتی حقوق افزایش محسوسی نداشته، اقتصاد رشد فرآینده تکرده و همه کالاها به‌ویژه در بخش خدمات قرار است گران شود، گردشگری داخلی چگونه رونق پیدا کند؟ او سپس درباره راهکارهایی که تاکنون برای برون‌رفت از این شرایط از سوی تشکل‌های خصوصی به‌عنوان معترضان از گران‌ی سفر پیشنهاده شده است، گفت: ما تلاش می‌کنیم این نقדה را مطرح کنیم که چاره کار پیدا نشود و اوضاع خراب‌تر نشود، اما گوش شنوایی وجود ندارد. ایراد گران این است که مسئولان گردشگری تازه بر سر کار آمده‌اند و مدام در حال بررسی ایده‌ها و شرایط هستند.

گفت و گو

عکس: سایت گردشگری ارسباران

جای خالی تابلوهای راهنمای گردشگری در گرگان

نصب تابلوهای راهنمای گردشگری کمترین کاری است که برای معرفی جاذبه‌های گردشگری و تاریخی یک شهر باید انجام شود، ولی متأسفانه این کار در گرگان به خوبی انجام نشده‌است. یکی از مهم‌ترین اشکالاتی که در معرفی جاذبه‌های گردشگری گرگان وجود دارد، نبود تابلوهای راهنما و همچنین تابلوی معرفی اماکن تاریخی در محوطه‌های گردشگری یا ورودی شهر است.

گفت‌وگویی با اردشیر اروچی، مدیر کل سابق دفتر اطلاعات و آمار سازمان میراث فرهنگی

چگونه سفر ارزان داشته باشیم

فقط سه در صد از ایرانی‌ها گروهی سفر می‌کنند

• **شیرین سعیدی**

روزنامه گلزار

«سفر ارزان قیمت داشتن در صنعت گردشگری امروزه یک ضرورت است. به این معنا که ارزان سفر کردن بخش مهمی از صنعت گردشگری است. این شیوه سفر را لذت‌بخش‌تر کرده و جذابیت بیشتری دارد و در عین حال سفر برای همه ممکن می‌کند. حق همه اقدشار دارد و همه باید به یک اندازه از آن بهره‌مند شوند. اما نکته مهم اینجاست که داشتن یک سفر ارزان چه داخلی و چه خارجی در ایران با مشکلات متعدد و کوچک و بزرگی همراه است. به‌عبارت بهتر شما به سفرهایتان هر چند که در ظاهر کم‌هزینه باشد نمی‌توانید سفر ارزان بگویید. در حال حاضر سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با گردشگری برنامه یا بلیتی برای یک سفر ارزان قیمت و در عین حال با کیفیت ندارند. در واقع بدون به نظر گرفتن ۱۰ دهک در آمدی شروع به ساخت بخشی از زیربنای گردشگری مانند هتل‌ها کرده‌ایم. اما حتی هتل‌هایی نیز که ساخته‌اند فقط تنوع زیادی ندارد و ما در همان بخش اول و سفر لوکس و گران قیمت سرمایه‌گذاری می‌کنیم.

بدون دانستن هزینه واقعی زندگی این ۱۰ دهک در آمدی و هزینه‌های اقتصادی دیگر نمی‌توان سفر ارزان قیمت داشت یا برای داشتن چنین سفرهایی برنامه‌ریزی کرد چون «برنامه‌ای» برای سفر ارزان قیمت وجود ندارد. در شرایط فعلی بیشتر زیرساخت‌های گردشگری در کشور معطلوف به‌یست دهک اول است که دلایل مختلف و متعددی دارد. اما به‌حال برای پیشرفت و گسترش صنعت گردشگری نیاز به توسعه و برنامه‌ریزی برای همه ۱۰ دهک اقتصادی هستیم. این شیوه باید مهم باشد

و مانند همیشه بخش فرهنگ‌سازی آن هم فعال باشد». اینها بخشی از گفت‌وگوی «جامعه فردا» با اردشیر اروچی مدیر کل سابق دفتر اطلاعات و آمار سازمان میراث فرهنگی است. ما در ایران هنوز به این باور نرسیده‌ایم که سفر ارزان یک الزام است. چون همه مردم باید از رفاه برخوردار باشند و در ضمن سهمی در اقتصاد ملی و پیشرفت آن داشته باشند. ضمن اینکه داشتن تنوع در سفر می‌تواند هم گردشگر داخلی را تشویق کند و هم گردشگر خارجی را

اشاره کردید که سفر رفتن از یک نقطه به نقطه دیگر نیست. این موضوع چه معنایی دارد و چه ارتباطی با سفر ارزان قیمت دارد؟

سفر فقط رفتن از یک شهر به شهر یا کشور دیگر نیست. سفر رفتن یک فرآیند است. فرآیندی که سه بخش پیش از سفر، سفر و پس از سفر دارد. زمانی که تصمیم به سفر گرفتید و مقصد را انتخاب کردید، نخستین موضوع مهم هزینه‌های سفر و برنامه‌ریزی برای آن است. بنابراین جمع‌آوری اطلاعات در مورد مقصد همچنان ادامه دار. ضمن اینکه شروع به پس‌انداز برای این سفر می‌کنید. جمع‌آوری اطلاعات کمک می‌کند که با دانسته‌هایتان زمان بهتر و مفیدتری را صرف پس‌انداز کنید. انجام این بخش از سفر به هیجان و جذابیت سفر هم دامن می‌زند. در این مدت شما می‌توانید انتخاب کنید که با چه وسیله‌ای به مقصدتان سفر کنید؛ هوایی یا زمینی، البته خود شیوهی زمینی بر ریلی، وسیله عمومی و شخصی تقسیم می‌شود. دانستن هر کدام از این مدل‌ها می‌تواند در کنترل هزینه و مدیریت سفر به شما کمک‌های بسیاری کند. فراهم آوردن وسایل و نیازهای سفر از طریق لیست اعلام، از لباس‌های مخصوص تا لوازم مورد نیاز و احتیاطی شامل همه این پیش‌بینی‌ها می‌شود.

بخش بعدی فرآیند سفر، لذت بردن از مناطق دیدنی و اتفاق‌های تازه و ثبت این اتفاق‌ها به شیوه عکس و فیلم حتی یادداشت‌برداری است. پس از سفر، به‌به اشتراک‌گذاری این خاطره‌ها و تجربه‌های ثبت شده و استفاده از این تجربه‌ها برای سفرهای بعدی است.

آیا سفر کردن با تور (سفر گروهی) را می‌توان جزو سفرهای ارزان قیمت دانست؟

نحوه سفر کردن یکی از بخش‌های مهم و کلیدی هزینه‌ها در سفر است. یعنی سفر گروهی در کاهش هزینه‌های سفر بسیار مؤثر است. براساس آخرین آمار اعلام‌شده توسط مرکز آمار ایران، فقط سه در صد از ایرانی‌ها با تور سفر می‌کنند و ۹۷ درصد بقیه سفر شخصی یا بدون تور به سفر می‌روند. این نشان می‌دهد که فرهنگ سفرهای گروهی در ایران هنوز در مراحل ابتدایی است. البته این عدم تمایل و گسترده نبودن فرهنگش دلایل متعددی دارد. یکی از اصلی‌ترین دلایل آن دخالت‌نهادها و سازمان‌های مختلف و متعدد برای گرفتن مجوز این سفرهاست. این موضوع خودش هم هزینه‌های سفر را بالا می‌برد و هم فرآیند سفر را طولانی‌تر می‌کند. این مشکل هم در سفرهای داخلی وجود دارد و هم سفرهای خارجی. نبود ثبات و برنامه‌ریزی متناسب

عدم تمایل به سفرهای گروهی را افزایش می‌دهد. در حالی‌که سفرهای گروهی هزینه‌های مسافر را به‌شدت کاهش می‌دهد و جذابیت سفر را هم بیشتر می‌کند. این موضوع به‌خصوص در سفرهای خارجی مشهود است که هزینه سفر شخصی به مقاصد خارجی به‌طور میانگین دو برابر هزینه سفر با تور است!

سفرهای گروهی به شما این امکان را می‌دهد که از سفرها و تورهای لحظه آخری هم استفاده کنید. تورهای لحظه آخری ممکن است هزینه‌های سفر را تا ۵۰ درصد یا بیشتر کاهش دهد. **در بخش حمل‌ونقل چطور آیا راهکار مناسبی وجود دارد؟**

هزینه حمل‌ونقل بیش از نیمی از سفر را به خودش اختصاص می‌دهد. بنابراین انتخاب یک وسیله حمل‌ونقل مناسب می‌تواند تا حدود زیادی از هزینه‌های سفر تورها کم کند. انتخاب مایرانی‌ها در این مورد هم گران‌ترین و ناشایسته‌ترین انتخاب‌هاست. بر اساس آخرین اطلاعات مرکز آمار ایران بین ۵۵ تا ۶۵ درصد مسافران داخلی برای سفر از وسیله نقلیه شخصی استفاده می‌کنند؛ به همین دلیل هم در فصل‌های مسافرت جاده‌های فرسوده و پر محدودیت ماتبدیل به قتل‌گاه‌می‌شود. استفاده از وسیله نقلیه مناسب می‌تواند هزینه‌های سفر را معقول‌تر کند.

ضمن اینکه داشتن دانش کافی از مقصد سفر می‌تواند در انتخاب شما برای حمل‌ونقل حین سفر بسیار کمک کند.

با این توضیحات چطور می‌توان هزینه هتل و محل اقامت را کاهش داد؟

محل اقامت یا استقرار موضوع بعدی هزینه است. تعدد محل اقامت امکان کنترل هزینه‌ها را به شما می‌دهد. هتل‌های یک یا پنج ستاره، هتل آپارتمان، هاستل (مهمان پذیر) مجتمع‌های رفاهی-پدیرایی، پانسین، خان، خانه مسافر و... همه و همه انتخاب‌های ما برای یک سفر هستند که از گران قیمت به ارزان قیمت برای شما لیست شده‌اند. ارزان‌ترین اقامتی که در این روزها خیلی به آن پرداخته می‌شود خانه مسافر است که بیشتر در بوم گردی و خانه‌های روستایی تجهیز شده نمود پیدا کرده است. این شیوه در داخل کشور به‌تازگی رواج پیدا کرده و برای آن در حال فرهنگ‌سازی هستند. ارزان‌ترین اقامت‌گاه‌هایی علاوه بر هزینه کم می‌تواند سلامت بیشتر و استفاده از امکانات طبیعی برای سفر بهتر و کم‌هزینه‌تر به مسافر کمک

وی ادامه داد: تابلوهای راهنمای گردشگری یکی از راه‌های معرفی بنا و جذب مخاطب است که البته روند اجرایی خاص خود را دارد. اگر تابلو در محدوده شهری باشد، با نظر پلیس و دستگاه‌های ذی صلاح و اگر در خارج از شهر باشد با نظارت راهداری نصب تابلو انجام می‌شود. ضمن این‌که تابلو نباید منجر به حواس پرتی راننده شود. اطلاعات درج شده بر روی تابلو به منظور بازاریابی و جذب مخاطب است و رنگ، ابعاد و سایز قلم در آن نباید بی‌نظم باشد و باید برای آن مطالعه صورت گیرد. وی تأکید کرد: این موارد در جذب گردشگر اثر بسزایی دارد و گاهی یک عکس یا یک کلمه و یک جمله تأثیر فراوانی در جذب مخاطب دارد.

کنند. البته در چند سال اخیر محوطه‌های اقامتی یا کمپ‌ها هم برای سفر ارزان قیمت طراحی شده است. در این کمپ‌ها کانکس‌هایی برای استراحت و اقامت وجود دارد که سرویس‌های بهداشتی و حمام آن عمومی و مشترک است. مسافر با پرداخت هزینه‌ای معقول و حتی کم می‌تواند از این کانکس‌ها استفاده کند. حتی این امکان هم وجود دارد که بدون اجاره کانکس‌ها از محوطه استفاده کرده و چادرهای مسافرتی برپا کنند.

آیا در ایران ما این همه تنوع و حق انتخاب داریم؟ تا جایی‌که می‌دانم تنوع چندانی نداریم. دلیل آن چیست؟

متأسفانه ما در مورد محل‌های اقامتی سفر هم با مشکلاتی روبه‌رو هستیم. در اینجاست که نشان می‌دهد برنامه‌ریزی‌های گردشگری در کشور ما متناسب با همه دهک‌های درآمدی نیست. بر اساس اطلاعات موجود و اعلام‌شده توسط مرکز آمار ایران بین ۶۶ تا ۶۷ درصد مسافران محل اقامت سفر خود در خانه دوستان و آشنایان انتخاب می‌کنند. این یعنی ما به‌هیچ‌وجه تنوع محل اقامتی را نداریم و به گردشگری به‌عنوان یک صنعت نگاه نمی‌کنیم. بازم بر اساس آمار اعلام‌شده مرکز آمار ایران حدود چهار تا پنج درصد مسافران اقامت‌گاه‌های عمومی مانند هتل را انتخاب می‌کنند. این آمار نشان می‌دهد که بیشتر مسافران با تورها (سه‌درصد) از هتل‌ها برای محل اقامت استفاده می‌کنند. این نشان می‌دهد که ایرانی‌ها از محل‌های شخصی و نیمه‌خصوصی بیشتر استفاده می‌کنند و بنابراین سفرهایشان کم‌هزینه‌تر نمی‌شود و برنامه‌ای هم برایش وجود ندارد. در تمام دنیا حتی ثروتمندان بسیاری وجود دارند که خانه‌های خود را برای کرایه دادن به مسافران وقف می‌کنند. به این ترتیب فقط برنامه‌ریزی برای اداره آن محل اقامت با کمترین هزینه به بیشترین بازدهی را دارند تا در سفرهای ارزان قیمت و گردش مالی و اقتصاد ملی خود سهمی داشته باشند.

بخش‌های دیگر سفر مانند غذا خوردن یا مقاصد سفر و کم‌هزینه شدن سفر را چطور می‌توان برنامه‌ریزی کرد؟

غذا یکی از اصلی‌ترین محل‌های هزینه در سفرهاست. در واقع از این بخش نمی‌توان صرف نظر کرد بنابراین باید به‌درستی این بخش را مدیریت کرد. بر سر سی انوع غذا خوردنی‌ها و تنوع نوع آنها می‌تواند به کم‌هزینه بودن سفر شما کمک کند. حتی می‌توان با صرف‌نظر کردن از غذا خوردن در رستوران‌ها و به‌جای آن استفاده از غذاهای ساده که می‌توان از میزبانها و فروشگاه‌های مواد غذایی تهیه کرد هزینه غذا را به حداقل رساند. خوردن و تجربه غذاهای خیابانی که ممکن است در حضور خود شما هم تهیه شود، هم هزینه مسافر را کم می‌کند و هم لذت سفر را افزایش می‌دهد. استفاده از غذاهای محلی هم تجربه جدید و کم‌هزینه‌ای است که باید آن را امتحان کرد. در ایران بیش از ۶۰۰ نوع غذای متفاوت و محلی داریم که از این قابلیت به‌خوبی می‌توانیم استفاده کنیم که تا امروز کمتر به آن توجه شده است.

سفر برای دیدن مقاصد و شهرهای تازه است. دیدن مرکز تفریحی، تاریخی، فرهنگی، مناظر طبیعی و... است. استفاده از مراکز تفریحی در همه شهرهای دنیاییش از مرکز فرهنگی یا تاریخی است. بنابراین در یک سفر ارزان قیمت دیدار و استفاده از مراکز تفریحی همیشه در اولویت‌های اول است. نکته مهم دیگر اینکه سسوغاتی و صنایع دستی را به‌جای اینکه از مراکز توریستی بخردید از محل فروش عمده آنها یا بازارها بخرید. در مراکز توریستی به‌طور معمول سوغاتی‌ها گران‌تر هستند. ضمن اینکه چانه‌زنی را هم از یاد نبرید و البته سعی کنید چانه‌زنی را به شیوه اصولی و علمی آن پیش ببرید. داشتن اطلاعات در این زمینه یکی از مهم‌ترین فنون چانه‌زنی است که بداندیند برای چه چیزی و چطور باید چانه‌زینید.

با توجه به همه آنچه که در مورد سفر ارزان برای شما توضیح دادم متوجه می‌شوید که داشتن یک سفر ارزان در داخل کشور کار خیلی ساده و راحتی نیست. ضمن اینکه در سیاست‌گذاری کلان و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی ما برای سفر ارزان قیمت جایگاهی تعریف نشده است.

وجود تنوع و داشتن حق انتخاب از اساسی‌ترین ملزومات یک سفر ارزان قیمت است. چرا که بدون داشتن این دو شاخص برنامه‌ریزی امکان ندارد. وجود سفر ارزان قیمت همان‌طور که گفتم نیازمند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کلان بر اساس تمام دهک‌های درآمدی است. بدون این دیدگاه برنامه‌ریزی و زمان بندی برای این کار غیرممکن است.

نیاز است تا در مقاطع و نهادهای مختلف برای این کار برنامه‌ریزی شده و اهدافی تعیین شود. اهدافی که تمامی دهک‌های درآمدی را در نظر بگیرد و آنها را تشویق کند.